

Reactie Divosa op internetconsultatie ‘Besluit Van school naar duurzaam werk’

Inleiding

Graag reageren wij namens Divosa, de vereniging van gemeentelijke directeuren en leidinggevenden in het sociaal domein, op het besluit van school naar duurzaam werk, wat voorligt ter internetconsultatie. In alles wat zij doet stelt Divosa zich drie vragen: Is het uitvoerbaar? Kan het slimmer in de verbinding? En is het zo inclusief mogelijk voor inwoners? In deze reactie lichten we enkele (potentiële) knelpunten uit en doen wij graag een aantal directe aanbevelingen, waarvoor wij de aandacht van de ministeries van SZW en OCW vragen.

In de basis zijn wij nog steeds positief over het wetsvoorstel en reageren op het voorliggende besluit. We vinden het domein overstijgende karakter van de wet- en regelgeving m.b.t. deze wet de domeinen van onderwijs en de arbeidsmarkt meer aan elkaar verbonden worden. Het doel is om jongeren te helpen een startkwalificatie te behalen en hen duurzaam te laten landen op de arbeidsmarkt. De regelgeving biedt gemeenten (doorstroompunt én werk-zijde) en scholen ruimte om hier samen vorm aan te geven. In het besluit dat ter internetconsultatie voorligt worden een aantal onderwerpen nader uitgewerkt.

Wij vragen aandacht voor de onderstaande (knel)punten

Gegevensuitwisseling

Om samenwerking echt effectief te maken is het uitwisselen van gegevens essentieel. Door de privacyregels is dat nu moeilijk. De gegevensuitwisseling was ook een van de aandachtspunten en aanbevelingen uit de uitvoeringstoets van de VNG. Het wettelijk mogelijk maken van de benodigde (domein overstijgende) gegevensuitwisseling is een belangrijke randvoorwaarde om succesvol te kunnen samenwerken tussen onder andere onderwijs, gemeenten en UWV. In de wet wordt hieraan weinig aandacht besteed aan de samenwerking en gegevensdeling binnen gemeenten en met andere organisaties, onder andere het UWV. Samenwerking met het UWV is wel geborgd in het regionaal werkcentrum, maar is in het wetsvoorstel en voorliggende besluit nog niet verder uitgewerkt.

Verzwarende taken van (centrum) gemeenten en bekostiging

Gemeenten krijgen de komende jaren veel inhoudelijke uitdagingen op zich af en hebben daarnaast vanaf 2026 te maken met een grote financiële uitdaging door een drastische daling van de rijksbijdragen per inwoner. Divosa zou willen zien dat na de implementatie van de wet gemonitord wordt of de middelen toereikend zijn. Naast het feit dat Divosa onvoldoende inzicht heeft in hoe de verdeelsystematiek in de praktijk gaat uitpakken, vestigt zij graag de aandacht op het feit dat er bij gemeenten reeds sprake is van grote tekorten voor de ondersteuning van mensen binnen de Participatiewet. Dit blijkt uit de recent naar de Kamer gestuurde [probleemanalyse van de participatiewet](#) en een [analyse van Berenschot uit 2021](#). Kern van de zaak is dat gemeenten door voorgaande bezuinigingen niet alle inwoners vanuit de Participatiewet goed kan ondersteunen naar werk of maatschappelijke participatie.

Opstellen van modelverordening

De nieuwe wet regelt dat de verordeningsplicht over het ondersteunen bij arbeidsinschakeling ook komt te zien op artikel 7a van de participatiewet. De VNG zal de modelverordening re-integratie hierop aanpassen. De bestuurlijke route om tot het wijzigen van een verordening te komen duurt voor een gemeenschappelijke regeling minimaal 6 maanden en inclusief beleidsvorming een jaar. Dit zou kunnen betekenen dat veel gemeenten het nieuwe beleid met terugwerkende kracht moeten vaststellen. Divosa vraagt de modelverordening zo snel mogelijk te delen met gemeenten.

Samenwerking tussen partijen in de regio en gelijkwaardige rol centrumgemeente in regionaal programma

Divosa onderschrijft het belang van een goede regionale samenwerking. Dit is nodig om als gemeenten de verbinding te leggen met onderwijs (en werkgevers) en zo gezamenlijk resultaten te boeken. Het wetsvoorstel heeft dan ook terecht aandacht voor deze samenwerking. Wij vragen met betrekking tot de samenwerking en het regionaal programma aandacht voor de onderstaande punten:

- Focus in de eisen van het regionaal programma niet (alleen) op een overgangsdokument, maar leg de nadruk op een goed georganiseerde doorlopende begeleiding tussen onderwijs en gemeente. Dit houdt ook in dat school aan de gemeente laat weten welke acties school heeft ingezet en wat de uitkomsten hiervan waren. Begeleiding van kwetsbare jongeren is mensenwerk en warme overdracht vraagt om betrokken professionals van school, doorstroompunt en gemeente, met genoeg tijd om relaties met elkaar te onderhouden. Daarnaast hoeft de begeleiding van school, doorstroompunt en gemeenten niet (per se) volgordekelijk te zijn.
- De regionale samenwerking in doorstroompuntregio's en arbeidsmarktregio's zorgt voor een complexe governance. Het raakt aan activiteiten van scholen, sociale diensten, werkontwikkelbedrijven en het doorstroompunt. Er is een Regionaal Beraad in oprichting, maar deze taak wordt vaak op een lokaal en subregionaal niveau uitgevoerd. Regio's en gemeenten hebben behoefte aan ondersteuning om dit goed in te richten. Het zou de beleidsvoorbereiding en implementatie helpen wanneer wordt voorzien in handreikingen, goede voorbeelden en een centraal punt waar informatie en advies kan worden gevonden.
- Tot slot roept Divosa op de verantwoording beperkt te houden. Zet het regionaal plan in als instrument om goede samenwerking te borgen, maar beschouw het plan niet als een te behalen doel op zich.

Divosa blijft graag in gesprek met de ministeries van SZW en OCW en denkt graag mee over de verdere uitwerking van dit wetsvoorstel. Uiteraard zijn we van harte bereid nadere uitleg te geven bij deze reactie.

